

အီသဖုန် အသုံးပြု၍ ကြံမျိုးပိုင်းစီရင်ခြင်းဖြင့် ကြံပင်ပေါက်နှင့်
ကြံအထွက်အပေါ်တုံ့ပြန်မှုကို စမ်းသပ်ခြင်း

ခိုင်သဇင်ဦး၊ ဒုတိယဦးစီးမှူး
ကြံသီးနှံသုတေသနနှင့် နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေးခြံ(ပျဉ်းမနား)

တင်ပြမည့်ခေါင်းစဉ်များ

နိဒါန်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်း

ဒေတာကောက်ယူမှု

ဒေတာတွက်ချက်မှု

သုတေသနတွေ့ရှိချက်များနှင့် ဆွေးနွေးတင်ပြချက်

သုံးသပ်ချက်နှင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်

နိဒါန်း

ကြံသီးနှံ ပြည်တွင်းစားသုံးမှုသာမက ပြည်ပပို့ကုန် အဖြစ်ပါ အရေးပါသည်။

ကြံအထွက်တန်(၃၀)ရရှိရန် တစ်ဧကလျှင်ကြံမျိုး ၄- ၆တန်ခန့် အသုံးပြုရသည်။

အပင်ပေါက်နိုင်ရန် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ မပေးလျှင်/ ရာသီနောက်ကျပါ
ကရေစိမ့်ခြင်း၊ မှိုသတ်ဆေး၊ ပိုးသတ်ဆေးရည်စိမ့်ခြင်းနှင့် ပင်ပိုင်းကြီးထွားမှု
ကို လှုံ့ဆော်ပေးသော(PGR)သုံးခြင်းတို့ကို

မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်။

အီသဖုန်(Ethrel) သည် 2 chloroethyl phosphoric acid ဖြစ်ပြီး သီးနှံ
အများစုတွင် အသုံးပြုနိုင်သော (Versatile plant growth regulator - PGR)

အီသဖုန်ဖြန်းချိန်နှင့် ဆေးနှုန်းထားအပေါ်မူတည်ပြီး တုံ့ပြန်မှုအမျိုးမျိုးဖြစ်စေ
နိုင်ပါသည်။

ကြံသီးနှံတွင် အီသဖုန်(အီသရယ်)နည်းပညာအသုံးပြုခြင်းဖြင့် ရရှိ နိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးများ

ကြံပင်ပေါက်ကောင်းစေခြင်း၊

ကြံပင်ပွားနှုန်းကောင်းစေပြီး ခုတ်သိမ်းနိုင်သည့် ကြံချောင်းအရေအတွက်
များစေခြင်း၊

လမိုင်းအပင်ပေါက်နှုန်းကောင်းစေခြင်း၊

ကြံရင့်မှည့်မှုစောစေပြီး သကြားဖြစ်ပေါ်မှုကို အားပေးခြင်း၊

ခြောက်သွေ့မှုဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိစေခြင်း၊

ပန်းပွင့်မှုကို လျော့နည်းစေခြင်း၊

ကြိတ်ဝါးရာသီနောက်ပိုင်းတွင် ကြံအရည်အသွေးကို မကျစေခြင်း၊

ရည်ရွယ်ချက်

ကြံပင်ပေါက် ညီညာကောင်းမွန်စေရန်အတွက် မျိုးပိုင်းစီရင်ရာတွင် သင့်တော်သော အီသရယ်နှုန်းထားကို စမ်းသပ်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်၊

အီသရယ်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ကြံအထွက်နှုန်းနှင့် သကြားအထွက်နှုန်း အပေါ် သက်ရောက်မှုကို သိရှိနိုင်ရန်၊

စီမံဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများ

ဆောင်ရွက်သည့်နေရာ - ကြံသုတေနသနနှင့် နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေးခြံ (ပျဉ်းမနား)၊
နေပြည်တော်

စမ်းသပ်သည့်ကြံမျိုး - နေပြည်တော်(၁)

အသုံးပြုဒီဇိုင်း - RCB Design၊ ထပ်ပြုကြိမ် (၄) ကြိမ်

ပြုမူချက် (၅)မျိုး - T1: ၁ မီလီလီတာ/ရေ၅လီတာ+ရွက်ဖြန်းခြင်း (ခြောက်သွေ့ချိန်)
- T2: ၁ မီလီလီတာ/ရေ ၁ လီတာ
- T3: ၂.၅ မီလီလီတာ/ရေ ၁လီတာ
- T4: ၁မီလီလီတာ/ရေ ၅လီတာ
- T5: ဗလာကွက် (ရေစိမ်)

စမ်းသပ်ကွက် ဧရိယာ - ၃၅ × ၄၄ မီတာ (၀.၃၂ ဧက)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းအဆင့်ဆင့်

မြေပြုပြင်ခြင်း

- ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ၊ ထယ် (၂) စပ်၊ ထွန်(၄)စပ်၊
ကြမ်း (၃)စပ်

မျိုးပိုင်းစီရင်ခြင်း

-သန့်စင်သောရေတွင် အီသဖုန်နှုန်းထားအလိုက်
ဖျော်စပ်ပြီး ၃၀ မိနစ် (နာရီဝက်)စိမ်

စိုက်ရက်

- ၂၁.၁.၂၀၂၀

ရေပေးသွင်းခြင်း

- မြေယာပြုပြင်ချိန် (၁)ကြိမ်

မြေဩဇာကျွေးခြင်း

- ၂: ၁: ၁ အိတ်/ဧက (N:P:K)

အီသရယ်ဆေးဖြန်းချိန် (T1) - ရက် ၁၅၀ သား (၁ မီလီလီတာ /ရေ ၅ လီတာ)

ခုတ်သိမ်းရက်

- ၄. ၁၂.၂၀၂၀

ပေါင်းရှင်းခြင်း

- Artrazine ပေါင်းသတ်ဆေးဖြန်းခြင်း၊

ကြံပင်သက်တမ်း (၉၀) ရက်သား (လူ)

နွယ်ပေါင်းရှင်းခြင်း (၂၄၀) ရက်သား (လူ)

ဘောင်လုံးခြင်း

- မြေဩဇာကျွေးပြီး နွားထယ်ဖြင့် ဘောင်လုံးခြင်း

ဒေတာကောက်ယူခြင်း - ရက် (၆၀) သား ပင်ပေါက်နှုန်း၊ အပင်ဦးရေ ၁ လ တစ်ကြိမ်၊

ခုတ်သိမ်းချိန်တွင် အထွက်နှင့် အထွက်မိတ်ဖက်များ၊

ကြံအရည်အသွေးဒေတာများ

စမ်းသပ်ကွက်ဒေတာကောက်ယူခြင်း

အိသဖုန်စမ်းသပ်ကွက်

စိုက်မြောင်းဆွဲခြင်း

စမ်းသပ်ကွက်
အကွက်ရိုက်ခြင်း

အီသဖုန် စိမ်ခြင်း

အီသဖုန်ချိန်တွယ်ခြင်း

စိုက်ပျိုးခြင်း

ဒေတာကောက်ယူမှု

ကြံပင်ပေါက်ရာခိုင်နှုန်း

ပင်ပွားအရေအတွက်

အထွက်နှင့်အထွက်မိတ်ဖက်များ

အထွက်နှုန်း(တန်/ဧက)

ကြံတစ်ချောင်းအလေးချိန် (ကီလိုဂရမ်)

တစ်ဧကဝင်ဆံ့ ကြံပင်ဦးရေ

အပင်အမြင့် (စင်တီမီတာ)

ဆစ်ကြားလုံးပတ် (မီလီမီတာ)

ဆစ်ကြားအရှည်(စင်တီမီတာ)

အဆစ်အရေအတွက်

ကြံအရည်အသွေးဒေတာများ

အပျစ်နှုန်း(%)

အချိုဓါတ် (%)

သန့်စင်နှုန်း(%)

အမျှင်ဓါတ်(%)

စီးပွားဖြစ်သကြားပါဝင်မှု%

သကြားအထွက်နှုန်း(တန်/ဧက)

ဒေတာတွက်ချက်မှု

$$\text{အပင်ပေါက် ရာခိုင်နှုန်း} = \frac{\text{နောက်ဆုံးအညွှန်းထွက်သောအပင်အရေအတွက်}}{\text{စုစုပေါင်း စိုက်ပျိုးသော ကြံမျက်စေ့ဖူးအရေအတွက်}} \times 1000$$

$$\text{ကြံအထွက်နှုန်း (တန်/ဧက)} = \frac{\text{ကြံတစ်ချောင်းအလေးချိန် (ကီလိုဂရမ်)} \times \text{တစ်ဧကတွင်ရှိသော ကြံပင်ဦးရေ}}{1000}$$

$$\text{သန့်စင်နှုန်း \%} = \frac{\text{အချိုဓါတ် (Pol)\%}}{\text{အပျစ်နှုန်း(\%)}} \times 1000$$

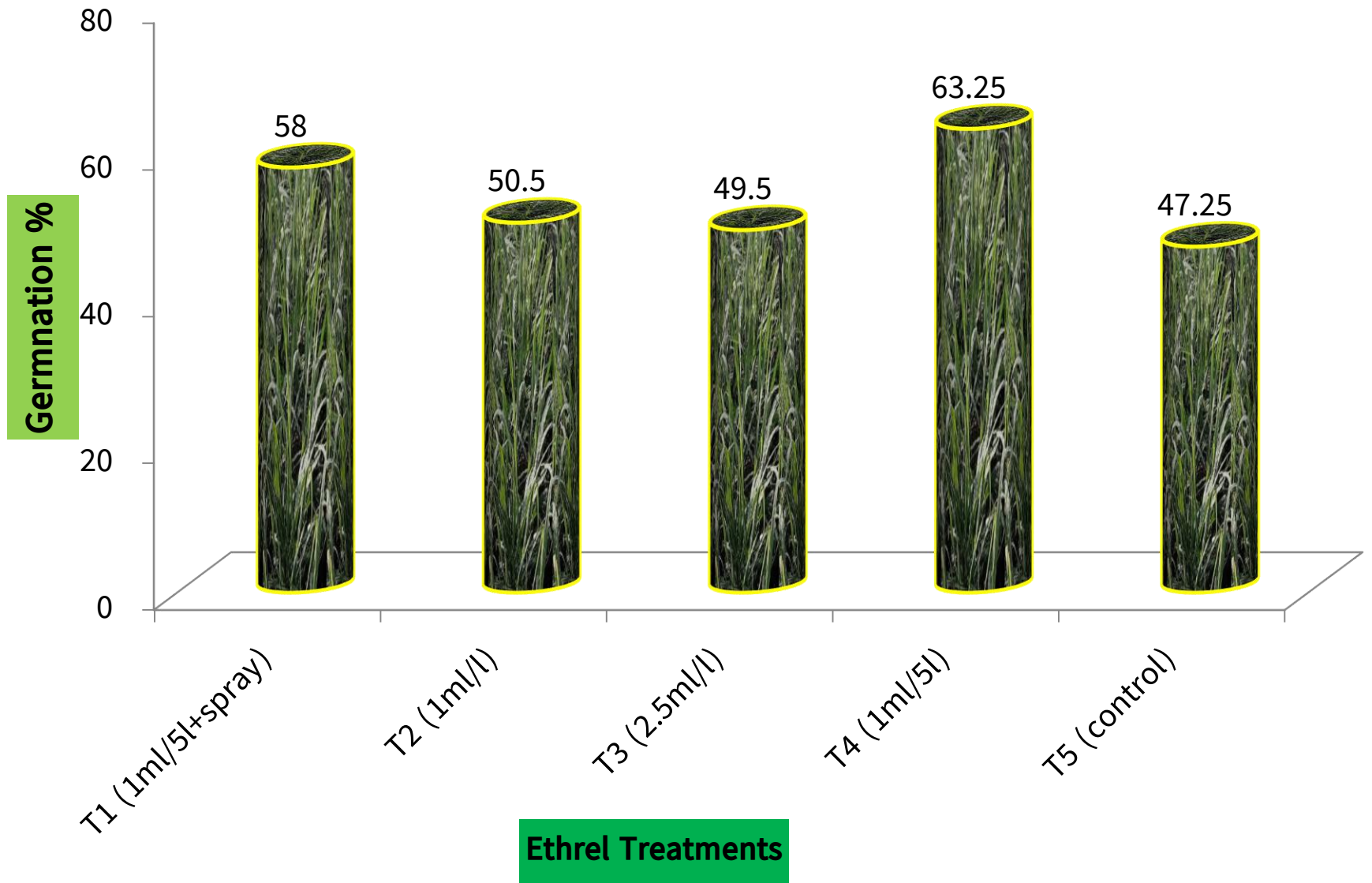
$$\text{CCS\%} = \frac{3P}{2} \left(1 - \frac{F+5}{100} \right) - \frac{B}{2} \left(1 - \frac{F+3}{100} \right)$$

$$\text{သကြားအထွက်နှုန်း(တန်/ဧက)} = \frac{\text{ကြံအထွက်နှုန်း(တန်/ဧက)} \times \text{စီးပွားဖြစ်သကြားပါဝင်မှု\%}}{100}$$

ဇယား(၁) အိသရယ်အသုံးပြုခြင်းကြောင့် ကြံအထွက်နှုန်းအပေါ်သက်ရောက်သည့် ကြံအထွက်နှင့် အထွက်မိတ်ဖက်လက္ခဏာများ

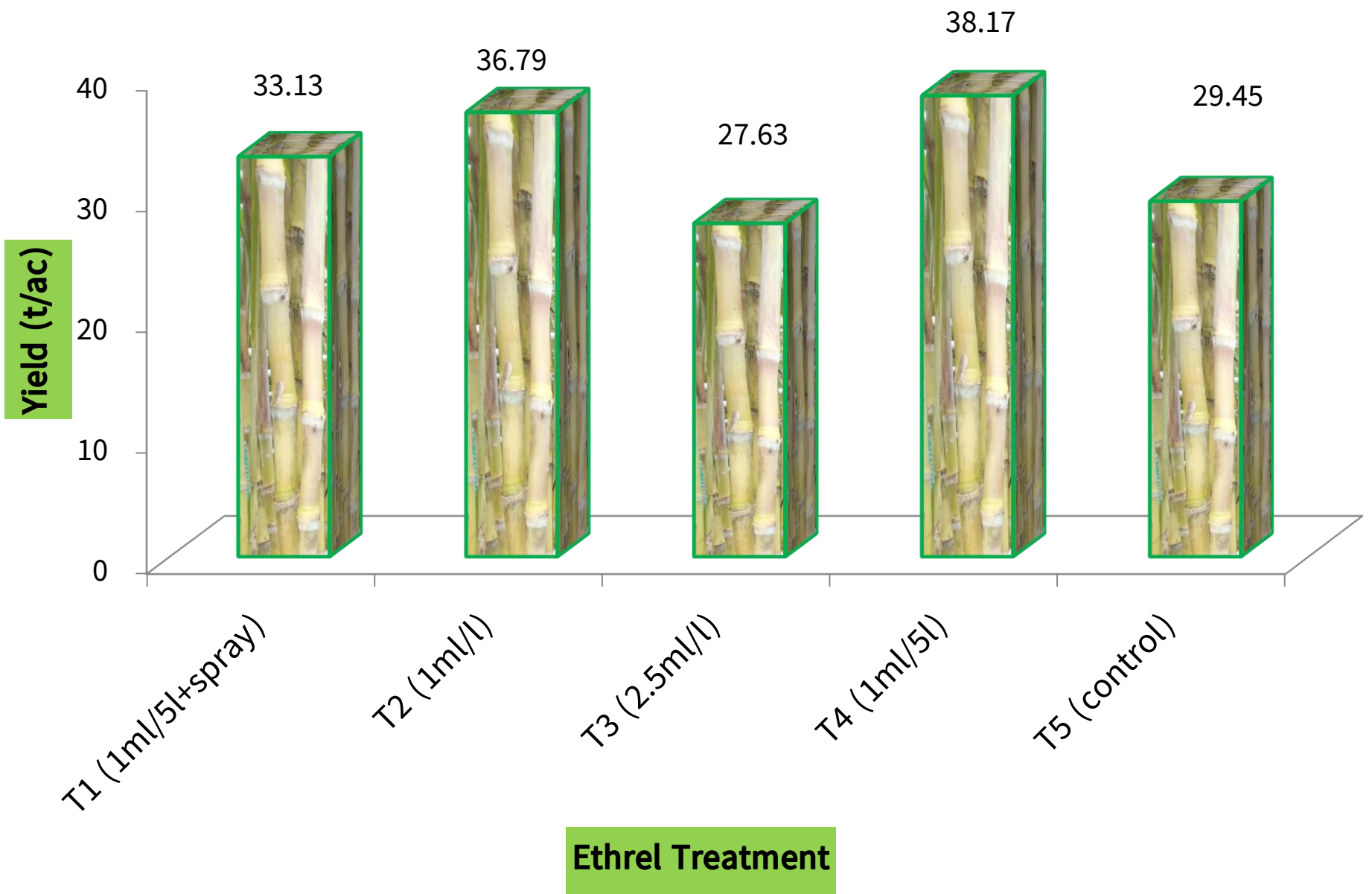
Treatment		Germi- nation %	Plant Height (cm)	No. of Internode	Cane diameter (mm)	Internode length (cm)	No. of harvested stalk/ac	Unit cane weight (kg)	Cane yield (t/ac)
<u>Treatments</u>									
T ₁	1ml/5l+spray	58.00 b	288.50 a	20.50 a	26.75 b	13.25 a	17835 a	1.87 a	33.13 ab
T ₂	1ml/l	50.50 c	271.50 a	20.00 a	28.00 ab	13.25 a	17690 a	2.08 a	36.79 ab
T ₃	2.5 ml/l	49.50 c	236.00 b	18.00 ab	31.50 a	9.50 c	14573 a	1.88 a	27.63 b
T ₄	1ml/5l	63.25 a	288.0 a	20.00 a	29.25 ab	11.25 b	18125 a	2.11 a	38.17 a
T ₅	Control	47.25 c	268.75 a	16.50 b	28.50 ab	11.00 b	15298 a	1.90 a	29.45 ab
LSD _{0.05}		4.85	28.21	3.13	3.83	1.21	4427.3	0.34	9.75
Pr > F									
Treatments		0.00	0.00	0.07	0.15	0.00	0.32	0.42	0.14
CV%		5.87	6.77	10.70	8.64	6.79	17.20	11.52	19.16

*Means followed by the same letter in each column are not significantly different at 5% LSD level

ပုံ-၁အီသဖုန်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ကြံပင်ပေါက်ရာခိုင်နှုန်း အပေါ် အကျိုး သက် ရောက်မှု

ပုံ- ၂ အီသဖုန်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ကြံအထွက်နှုန်းအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု

ခုတ်သိမ်းချိန်တွင် အထွက်နှင့်အထွက်မိတ်ဖက် ဒေတာများ ကောက်ယူခြင်း

ဇယား(၂) အီသရယ်အသုံးပြုခြင်းကြောင့် သကြားအထွက်နှုန်းအပေါ်သက်ရောက်သည့် ကြံ့အရည်အသွေးဒေတာများ

Treatment		Brix%	Pol%	Purity %	Fibre%	CCS%	Sugar Yield(t/ac)
<u>Treatments</u>							
T ₁	1ml/5l+spray	18.21 a	15.35 a	84.26 a	11.87 ab	11.38 a	3.75 ab
T ₂	1ml/l	17.99 a	15.37 a	85.21 a	12.05 a	11.48 a	4.23 ab
T ₃	2.5 ml/l	18.31 a	15.37 a	83.94 a	11.60 b	11.41 a	3.18 b
T ₄	1ml/5l	18.87 a	16.14 a	85.56 a	12.07 a	12.05 a	4.74 a
T ₅	Control	18.49 a	15.62 a	84.58 a	12.15 a	11.57 a	3.28 b
LSD _{0.05}		1.81	1.35	2.02	0.30	0.93	1.10
Pr > F							
Treatments		0.86	0.68	0.43	0.01	0.53	0.05
CV%		6.39	5.66	1.55	1.66	5.21	18.76

*Means followed by the same letter in each column are not significantly different at 5% LSD level

ကြံအရည်အသွေးတိုင်းတာခြင်း

ကြံကြိတ်ခြင်း

ကြံအပျစ်နှုန်းတိုင်းခြင်း

Brix Hydrometer
ဖြင့်တိုင်းတာခြင်း

အမျှင်ဓာတ်ရယူခြင်း

Fibre

Fibre ချိန်ခြင်း

သုတေသနတွေ့ရှိချက်များ နှင့် ဆွေးနွေးတင်ပြချက်များ

T4 (၁မီလီလီတာ/၅လီတာ) သည် ကြံပင်ပေါက်ရာခိုင်နှုန်း(၆၃%)၊ ကြံအထွက် (၃၈.၁၇ တန်/ဧက)နှင့် သကြားအထွက် (၄.၇၄ တန်/ဧက) အခြားပြုမူချက်များထက် သာလွန်

အီသရယ် အသုံးပြုခြင်းကြောင့် အပျစ်နှုန်း၊ သကြားပါဝင်မှုနှုန်း၊ ကြံအထွက်၊ သကြား အထွက်များအပြင်အပင်ကြီးထွားမှုကို ဖြစ်စေသောအပင်အမြင့်၊ လုံးပတ်များနှင့် မြင့်မား သောအပြုသဘောဆောင်သည့် ဆက်နွယ်မှုရှိပါသည်။

Shinde et al. (၂၀၁၂)နှင့် Gutjhar et al. (၂၀၁၃)

အီသဖုန် ၀.၂ မီလီလီတာ/ လီတာကိုကြံပင်စောစောပိုင်း အဆင့်တွင် အသုံးပြုပါက အပင် ပေါက် ရာခိုင်နှုန်း၊ အပင်လုံးပတ်၊နှင့်အပင်ဦးရေများတိုးတက်လာနိုင်ပါသည် ။

Almodares et al.(၂၀၁၃)

သုတေသနတွေ့ရှိချက်များ နှင့် ဆွေးနွေးတင်ပြချက်များ

T5 (ဗလာကွက်/ ရေစိမ်) သည် ကြံပင်ပေါက်ရာခိုင်နှုန်း (၄၇%) အနည်းဆုံး ဖြစ် နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မျိုးပိုင်းများ ကိုအီသရယ် ၀.၁မီလီလီတာ/ လီတာ အသုံးပြုခြင်း ဘာမှ မစိမ်ဘဲ စိုက်ပျိုးခြင်းထက်ပင်ပေါက်နှုန်းကို သိသာစွာ တိုးတက်စေနိုင်သည်။
(Rao *et al.* 2005)

အီသဖုန် ၀.၁မီလီလီတာ/လီတာကို အသုံးပြုခြင်းသည် ၃ဆစ်ပိုင်း ကြံမျိုး များ ၏ အပင်ပေါက်ရာခိုင်နှုန်းကို တိုးတက်စေနိုင်ပါသည်။
Upadhaya and Navnit (၂၀၁၈)

သုတေသနတွေ့ရှိချက်များ နှင့် ဆွေးနွေးတင်ပြချက်များ

T3(၂.၅ မီလီလီတာ/လီတာ) ကြံအထွက် (၂၇.၆၃တန်/ဧက)အနည်း ဆုံး ဖြစ်ပြီး ဒုတိယအနည်းဆုံးမှာ T5 (ဗလာကွက်/ ရေစိမ်) (၂၉.၄၅တန်/ဧက)ဖြစ်ပါသည်။

ပြင်းအားနည်းသောအီသဖုန်ဖျော်ရည်ကို အသုံးပြုခြင်းကသာကြံပင်ကြီးထွားမှု တွင် သိသိသာသာ တိုးတက် လာနိုင်ကြောင်း နှင့် ကြံပင် စောစောပိုင်းကာလတွင် အရွက် ပေါ် ဖြန်းပက်နိုင်ပါက အပင်ဦးရေနှင့် သကြား ထွက်မှာ လည်း တိုးတက်လာနိုင်စေသည်။ *Li (၂၀၀၄)*

ကြံမျိုးပိုင်းများကို ၀.၂မီလီလီတာ/လီတာ တွင်စိမ်၍ စိုက်ပျိုးခြင်းကအပင်ပေါက်ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ပင်ပွားအရေအတွက်ကို တိုးတက် စေနိုင်ပြီး ပြင်းအားများများ အသုံးပြုပါက အဟန့်အတားဖြစ်စေနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။

Ye et al. (၂၀၀၃)

သုံးသပ်ချက်နှင့်ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်

အီသဖုန်အသုံးပြုခြင်းဖြင့်ကြံပင်ပေါက်၊ ကြံအထွက်နှုန်းနှင့်သကြား အထွက်နှုန်း တိုးတက်စေနိုင်ပါသည်။

အီသဖုန် ၁မီလီလီတာ/ရေ၅လီတာတွင် ကြံမျိုးပိုင်းများကို စိမ်၍ စိုက်ပျိုးခြင်း သည် သင့်တော်သောနှုန်းထားဖြစ်ပါသည်။

အီသဖုန်ဖြန်းရာတွင် ကြံပင်ပွားထွက်ချိန် စောစောပိုင်းကာလတွင် ဖြန်းပေး ခြင်းသည် ကြံအထွက်နှင့် သကြားထွက်ကို ကောင်းမွန်စေနိုင်ပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာမှုနှင့် ကိုက်ညီသော ကြံစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်စမ်းသပ်ကွက် များတွင် အီသရယ်ကို ထည့်သွင်းအသုံးပြုပြီး စမ်းသပ်လျက်ရှိပါသည်။

အဖြေများအရ ကြံစိုက်တောင်သူများအား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်သုံးစွဲလာနိုင် ရေးအတွက် နည်းပညာပံ့ပိုးပေးမှုများကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

REFERENCES

- (ɔ) **Almodares, A., M. Usofzadeh and M. Daneshvar, 2013.** 'Effect of nitrogen and ethephon on growth parameters, carbohydrate content and bioethanol production from sweet sorghum'. *Sugar Tech*, 15(3): 300-304.
- (j) **Gutjahr, S., A. Clément-Vidal, A. Soutiras, N.Sonderegger, S. Braconnier, M. Dingkuhn and D. Luquet, 2013.** Grain, sugar and biomass accumulation in photoperiod sensitive sorghums: II. Biochemical processes at internode level and interaction with phenology. *Functional Plant Biology*. 40: 355–368.
- (ʔ) **Li, Y.R. 2004.** 'Beneficial effects of ethephon .application on sugarcane under sub-tropical climate of china'. *Sugar Tech*, 6(4): 235–240.
- (ɔ) **Rao MS, Krishnamurthi M, Weerathaworn P. 2005** Beneficial effect of ethrel on yield and sucrose productivity of sugarcane cultivars in Thailand. *Sugar Tech*. 7(2-3):48-52.
- (ɔ) **Shinde, D. A., V. A. Lodam, S. S. Patil, and B. D. Jadhav, 2012.** Character association in sweet sorghum [*Sorghum bicolor* (L.) Moench]. *Agricultural Science Digest*, 32(1): 48-51.
- (᠖) **Upadhaya ,B. and N. Kumar, 2018.** Effect of plant growth regulators on germination and growth parameters of sugarcane (*Saccharum* spp. hybrid complex). *Pharmacognosy and Phytochemistry* ,7(4): 2589-2592.
- (ŋ) **Ye, Y.P., Yang, L.T., Li, Y.R. and Li, Y.J. 2003b.** Effects of seed-cane soaking with ethephon on the drought resistance in sugarcane. *Sugar Crops of China*, (accepted).
- (᠙) **Yangrui Li and S. Solomon, 2003.** “Ethephon: A versatile growth regulator for sugarcane industry” *Sugar Tech Journal* Vol.5 (4):213-223

ကျေးဇူးတင်ပါသည်

